

Unikátní betlém z Betléma slouží při výuce

Vladimír Klepáč

Betlém z Betléma, a to zřejmě jediný v Česku, mají v Olešnici na Blanensku. Vyrábil ho z 200 let starého olivového dřeva palestinský řezbář mistr Twemeh. Této staré rodinné řemeslné tradici, o kterou původně neměl vůbec zájem, se začal věnovat ve vězení, kam se kdysi dostal kvůli své účasti na protestech proti Židům.

Betlém pořídil před 16 lety tehdejší olešnický starosta Zdeněk Peša. Nyní k němu jako učitel dějepisu vodí své žáky a baví se s nimi o biblických příbězích, ale také o situaci ve válkou zmítaném Izraeli.

Konflikt Palestinců a Židů udělal z Betléma, ležícího na palestinském území, pro turisty nebezpečnou oblast. Zatímco tisíce lidí budou mít na Štědrý den betlém pod stromě-

Betlém je chloubou kostela sv. Vavřince.

Fotoarchiv Zdenka Peši

řezbářský skvost. Je chloubou našeho kostela svatého Vavřince. Na nástěnce u něj samozřejmě neschází ani fotka mistra Twemeha s jednou ze sošek z betléma, řekl Právu Peša.

Izrael, který obdivuje kvůli jeho bohaté historii, navštívil dvakrát. Od přátel má zprávy o tom, že v Betlémě na autobusy s izraelskými poznávacími značkami nyní létají kvůli konfliktu v Gaze kameny z davu.

Tvořil zubní vrtačkou

Řezbářství se v Betlémě věnuje Twemehova rodina po generace. Betlémy muži vyrábějí z olivového dřeva. V podstatě je nevyřezávají, protože olivové dřevo je na dláta příliš tvrdé. Místo nich používají zubarské vrtačky a frézu. Půlmetrové sošky v betlémě jsou propracované do nejmenších detailů.

„Naši zubaři by šasli nad tím, jakou krásu umí betlémy řezbáři s jejich vrtačkami vykouzlit,“ doplnil Peša. U známého výjevu s Ježíškem, Marií, Josefem, třemi králi, pastýřem a zvířátky neschází

potvrzení o tom, že betlém byl v Betlémě posvěcen.

Peša se po ukončení mnohaletého starostování vrátil k výuce ději. Je ředitelem olešnické základky, učitelem dějepisu a vede i vlastivědný kroužek. Na příkladu olešnického betléma vysvětluje dětem i současnou složitou situaci v Izraeli.

Nákup betléma přímo v Betlémě pomohl pro městečko na Moravě vyjednat spolujednatel síte hotelů v Izraeli Peter Cnavati, palestinský křesťan, jehož předkové byli křižáci.

Betlémy z Betléma míří většinou do USA, kde jsou prodávány za horentní částky. Ten olešnický přišel před lety na 80 tisíc korun. Radnici s jeho nákupem pomohli sponzoři. V Olešnici museli na výrobu betléma čekat dva měsíce. Přemíru měl na Štědrý den 2007.